

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 22. februar 2023
Kontor: Straffuldbyrðelseskontoret
Sagsbeh: Anne Louise Bengt Jepsen
Sagsnr.: 2023-0030-8231
Dok.: 2726655

Besvarelse af spørgsmål nr. 153 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 153 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 25. januar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 153 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke kriterier man skal leve op til for at kvalificere sig til udgang fra afsoning i hhv. åbnet og lukket fængsel?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Der er i straffuldbyrdelseslovens § 46, stk. 1, anført tre grundbetingelser for, at den indsatte kan få tilladelse til udgang.

Der skal for det første være et udgangsformål, der er rimeligt begrundet i en række nærmere opregnede hensyn, herunder familiemæssige.

Der må for det andet ikke være bestemte grunde til at antage, at den indsatte i forbindelse med udgang vil begå ny kriminalitet, unddrage sig fortsat straffuldbyrdelse eller på anden måde misbruge udgangstilladelsen.

Misbrugsvurderingen baseres på den indsattes aktuelle forhold og forhold under eventuel tidligere afsoning. Det følger af straffuldbyrdelseslovens § 46, at det ved vurderingen af risikoen for misbrug af udgangstilladelse bl.a. skal tillægges særlig vægt, hvis den indsatte er dømt for farlig kriminalitet og ikke har været på fri fod mellem dom og strafudståelse, hvis den indsatte under strafudståelsen er undveget eller har forsøgt herpå, og hvis den indsatte under strafudståelsen har begået et strafbart forhold. Det skal derudover bl.a. tillægges særlig vægt, hvis den indsatte er afhængig af euforiserende stoffer eller har indtaget euforiserende stoffer under afsoningen, ligesom oplysninger om disciplinære forhold under afsoningen som udgangspunkt skal indgå i misbrugsvurderingen. Det indgår tillige i misbrugsvurderingen, hvis den indsatte har et alkoholmisbrug og/eller har indtaget alkohol i forbindelse med den begåede kriminalitet eller under afsoningen.

For det tredje må hensynet til retshåndhævelsen ikke tale imod udgangstilladelsen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis indsatte, der er dømt for alvorlig kriminalitet, ønsker udgangstilladelse til bestemte steder, hvor hensynet til at beskytte den forurettede ved lovovertrædelsen klart tilsiger, at den indsatte ikke bør kunne komme på det pågældende tidspunkt. Hensynet til offrets nære pårørende kan tillige indgå i denne vurdering.

Det er derudover en betingelse, at den indsatte skal have afsonet en vis periode (de tidsmæssige betingelser), før der kan meddeles tilladelse til udgang.

Hvornår den indsatte tidligst kan få tilladelse til udgang afhænger af straffens længde, og om den indsatte afsoner i en åben eller lukket institution.

Det kan om de tidsmæssige betingelser for udgang til at besøge bestemte personer oplyses følgende:

Indsatte i åbne institutioner kan få første udgang med henblik på besøg hos bestemte personer efter 30 dages ophold i institutionen. Indsatte, der udstår fængsel i 2 år og 6 måneder eller derover, og som ikke har været på fri fod mellem domfældelsen og indsættelsen i institutionen, kan dog ikke få udgang, før en sjettedel af straffetiden er udstået.

Indsatte, som i lukkede institutioner udstår fængselsstraf på mindre end 5 år kan få første udgang med henblik på besøg hos bestemte personer, når en fjerdedel af straffetiden er udstået.

Indsatte, som i lukkede institutioner udstår fængselsstraf på 5 år og indtil 8 år, kan få første udgang, når en fjerdedel af straffetiden er udstået. Uledsaget udgang kan dog ikke gives, før en tredjedel af straffen er udstået.

Indsatte, som i lukkede institutioner udstår tidsbestemt fængselsstraf på 8 år og derover, kan få første udgang, når en tredjedel af straffetiden er udstået. Uledsaget udgang kan dog ikke gives, før halvdelen af straffetiden er udstået.

Indsatte, der i lukkede institutioner udstår fængselsstraf på livstid eller forvaring for overtrædelse af en bestemmelse, som hjemler straf af fængsel på livstid, kan ikke opnå tilladelse til udgang, før der er udstået 10 år af den idømte straf af fængsel på livstid, eller indtil vedkommende har været anbragt i forvaring i 10 år, medmindre udgang sker med henblik på at vurdere den forvaringsdømtes farlighed, til bestemte særlige formål eller i helt ekstraordinære situationer, jf. straffuldbyrdelseslovens § 49 a. I forhold til forvaringsdømte, der ikke er omfattet af straffuldbyrdelseslovens § 49 a, skal spørgsmålet om udgang til besøg af bestemte personer tages op til overvejelse, når den forvaringsdømte har været anbragt i forvaring i 2 år.

For indsatte, der udstår fængselsstraf i et lukket fængsel, er det uanset straffens længde endvidere en betingelse for, at udgang kan gives, at der er forløbet 10 uger fra indsættelsen, og at den pågældende har opholdt sig 7 uger i institutionen.

Afgørelsen af, om en indsat, der opfylder de tidsmæssige betingelser for udgang, kan få tilladelse til udgang, afhænger således i hvert enkelt tilfælde af en konkret afvejning af udgangsformålet, misbrugsrisikoen og hensynet til retshåndhævelsen.

For enhver udgangstilladelse gælder en række faste vilkår, herunder at den indsatte ikke må begå ny kriminalitet eller blive væk fra udgang.

Der kan herudover efter en konkret vurdering fastsættes yderligere vilkår, som findes formålstjenlige for at undgå misbrug. Der kan således blandt andet fastsættes særvilkår om, at den indsatte ikke må indtage euforiserende stoffer og skal aflægge urinprøve før og/eller efter udgang.

Ved afgørelse af, om en udgang skal ske med eller uden ledsagelse, tages der hensyn til formålet med udgangen og risikoen for misbrug. Udgang fra åben institution gives i almindelighed uden ledsagelse, mens udgang til indsatte, der opholder sig i lukket institution på grund af en særlig undvigelsesrisiko, i almindelighed kun vil kunne gives med ledsagelse.

Inden der meddeles tilladelse til udgang, skal kriminalforsorgen i visse tilfælde anmode den politidirektør, der har behandlet straffesagen, om en udtalelse. Det gælder bl.a., hvis den indsatte er dømt for farlig kriminalitet og ikke har været løsladt i tiden mellem dom og strafudståelse. Politidirektørens udtalelse indgår som en del af den samlede vurdering af, om der kan meddeles tilladelse til udgang.”